

การทดสอบภูมิแพ้ทางผิวหนังโดยวิธีสะกิด (Skin Prick Testing)

รศ.พญ.ปภาพิต ตูจันทา
รศ.พญ.ลีนา จุฬาริโรจน์มนตรี
ศ.พญ.กนกวลัย กุลทันทน์
สาขาวิชาโรคภูมิแพ้และอิมมูโนวิทยา
ภาควิชาตจวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล

การทดสอบภูมิแพ้ทางผิวหนังโดยวิธีสะกิด (Skin Prick Testing)

การทดสอบภูมิแพ้ทางผิวหนังโดยวิธีสะกิด คือการทดสอบโดยการหยด
น้ำยาที่ต้องการทดสอบลงบนผิวหนังแล้วใช้เข็มสะกิดบริเวณที่หยดน้ำยา
วิธีการทดสอบนี้เป็นการตรวจหาปฏิกิริยาการแพ้ของสารชนิดต่างๆ ที่สงสัย
น้ำยาที่นำมาทดสอบสกัดมาจากสารก่อภูมิแพ้ชนิดต่างๆ เช่น อาหารชนิดต่างๆ
เช่น ไข่ขาว ไข่แดง นมวัว สารก่อภูมิแพ้ในอากาศ เช่น เชื้อรา ไรฝุ่น ละออง
เกสรดอกไม้ ฝุ่นบ้าน ขนแมว ผิวหนังสุนัข นอกจากนี้ยังมีการทดสอบด้วย
น้ำยาสกัดจาก ยุง แมลงสาบ แมลงวัน เป็นต้น

การทำทดสอบนิยมทำบริเวณท้องแขนในผู้ใหญ่ หรือบริเวณหลังในเด็ก
ทำการทดสอบโดย หยดน้ำยาที่ต้องการทดสอบลงบนท้องแขน แล้วใช้เข็ม
สะกิดเบาๆ จะอ่านผลเป็นบวม ถ้าเกิดปฏิกิริยาบวม นูน แดง และคัน ตรง
บริเวณที่ทำการสะกิด

วิธีการทดสอบโดยวิธีสะกิดที่ผิวหนังนี้ เป็นวิธีที่มีมาตรฐาน ทำได้ง่าย
ราคาไม่แพง สามารถอ่านผลได้ทันทีภายใน 15 นาที และสามารถทำทดสอบ
สารหลายชนิดพร้อมกันได้ การทำทดสอบโดยวิธีสะกิดที่ผิวหนังนี้ มีความเสี่ยง
น้อยต่อการเกิดการแพ้รุนแรง สามารถทำได้ในห้องตรวจผู้ป่วยนอก โดยไม่
จำเป็นต้องนอนโรงพยาบาล

ผู้ป่วยกลุ่มใดที่อาจได้รับการทดสอบภูมิแพ้ทางผิวหนังโดยวิธีสะกิด

ผลการทดสอบ พบการบวม นูน แดง บริเวณที่ทำการสะกิดด้วยน้ำยาสกัดจากสารก่อภูมิแพ้

- ผู้ป่วยสงสัยว่าจะแพ้อาหาร
- ผู้ป่วยที่มีผื่นลมพิษหรือมีอาการปากบวมตาบวม (angioedema) ที่สงสัยว่าอาหาร หรือสารก่อภูมิแพ้ในอากาศอาจเป็นสาเหตุของอาการดังกล่าว
- ผู้ป่วยโรคผื่นภูมิแพ้ผิวหนัง (atopic dermatitis) ที่สงสัยว่าอาหาร หรือสารก่อภูมิแพ้ในอากาศ อาจเป็นสาเหตุของการกำเริบของผื่นผิวหนัง

การปฏิบัติตนก่อนการทำทดสอบ

- หยุดยาแก้แพ้กลุ่มยาต้านตัวรับฮิสตามีนนานอย่างน้อย 3-7 วันก่อนทำทดสอบ
- หยุดยารับประทานกลุ่มอื่นๆ ตามที่แพทย์แนะนำ
- หยุดยาทาในกลุ่มสเตียรอยด์ บริเวณที่จะทำทดสอบ (ท้องแขน หรือ หลัง) อย่างน้อย 2 สัปดาห์ ก่อนการทำทดสอบ
- ไม่ควรทาครีมบำรุงผิวหรือโลชั่นบริเวณที่จะทำการทดสอบในวันที่จะทำทดสอบ
- ผู้ป่วยโรคหอบหืดที่ได้รับการรักษาด้วยยาพ่น ไม่จำเป็นต้องหยุดยาพ่นก่อนการทำทดสอบ
- ไม่จำเป็นต้องงดน้ำหรืองดอาหารก่อนการทำทดสอบ

ประโยชน์ของการทดสอบภูมิแพ้ทางผิวหนังโดยวิธีสะกิด

- ทำให้ผู้ป่วยทราบถึงสาเหตุ ในการเกิดผื่นหรือรอยโรคที่ผิวหนัง
- ผู้ป่วยบางรายถ้าสามารถหลีกเลี่ยงสารที่แพ้ จะช่วยให้อาการของโรคดีขึ้นหรือหายไป